

Sygn. akt I ACz 2685/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2017 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Wojciech Kościołek (spr.)

Sędziowie: SSA Józef Wąsik

SSA Regina Kurek

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2017 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa I. K.

przeciwko S. G.

o rozwód

na skutek zażalenia pozwanego S. G.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 20 października 2016 roku, sygn. akt XI C 2226/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Regina Kurek SSA Wojciech Kościołek SSA Józef Wąsik

Sygn. akt I ACz 2685/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie na czas trwania postępowania w niniejszej sprawie zabezpieczył powództwo w ten sposób, że zobowiązał pozwanego S. G. dołożenia, na rzecz małoletniej córki N., I. (dwojga imion) G., ur. (...), kwoty po 800 (osiemset) zł miesięcznie, tytułem przyczyniania się do kosztów jej utrzymania i wychowania, z góry, z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat w terminie, poczynając od dnia 3 października 2016 roku, do dnia 10-go każdego kolejnego miesiąca, do rąk powódki – I. K. (pkt I), a w pozostałym zakresie oddalił wnioski powódki o udzielenie zabezpieczenia (pkt II).

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że I. z domu K. i S. G. w dniu 10 listopada 2001 r. zawarli związek małżeński. Ze związku tego pochodzi jedno dziecko, małoletnia N. G. urodzona w dniu (...) Małżonkowie nie mieszkają razem. W marcu 2016 roku pozwany wyprowadził się ze wspólnie zajmowanego przez strony mieszkania i od tego czasu małoletnia córka stron pozostaje pod bezpośrednią opieką powódki. Powódka ma 32 lata, wykształcenie średnie (...). Od 20 czerwca 2011 r. jest zatrudniona na stanowisku pracownika (...)w firmie (...) Z. Z. w K.. Uzyskuje z tego tytułu średni dochód 2.048 zł brutto (1.452 zł netto) miesięcznie. W 2015 roku łączny dochód powódki, po odliczeniu składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, wyniósł 17.700,63 zł, co w przeliczeniu na każdy miesiąc dawało kwotę 1.475,05 zł. Małoletnia N. w grudniu 2016 r. ukończy (...)lat. Dziewczynka jest ogólnie zdrowym dzieckiem i osiąga bardzo dobre wyniki w nauce. Pozwany ma 35 lat, wykształcenie średnie (...) i jest zatrudniony na stanowisku (...)w firmie (...) sp. z o.o. w K. za wynagrodzeniem 4.423,60 zł netto miesięcznie. W 2015 roku łączny dochód pozwanego, po

odliczeniu składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, wyniósł 57.167,21 zł, co w przeliczeniu na każdy miesiąc dawało kwotę 4.763,98 zł. Obecnie pozwany zamieszkuje w wynajmowanym mieszkaniu. Wedle twierdzeń powódki pomimo, iż strony ustaliły, że pozwany będzie przyczyniał się do utrzymania córki kwotą po 1 000 zł miesięcznie, nie wywiązuje się z przyjętych ustaleń i przekazuje jej jedynie kwoty po 600 zł miesięcznie. Pozwany spłaca raty kredytowe za dwa mieszkania (w K. i w N.), którego współwłaścicielami są strony. Rata za mieszkanie w K., w które zajmuje powódka z córką, wynosi około 900 zł miesięcznie.

Sąd Okręgowy uznał, że powódka słusznie może domagać się partycypacji pozwanego w zaspokajaniu usprawiedliwionych potrzeb córki. Małoletnia nie może jeszcze utrzymać się samodzielnie, jak również nie posiada majątku, z którego dochód mógłby być przeznaczony na pokrycie kosztów jej utrzymania. Tym samym strony w dalszym ciągu są zobowiązane do zaspokajania jej usprawiedliwionych potrzeb. Powódka wniosła o zasądzenie tytułem zabezpieczenia roszczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniej N. kwoty po 1.000 zł miesięcznie. Koszt związany z miesięcznym utrzymaniem małoletniej powódka określiła na kwotę 1 780,66 zł i wydatki te częściowo udokumentowała. Sąd Okręgowy pominął przedłożone przez powódkę paragony zakupów i nie wziął ich pod uwagę, rozpoznając przedmiotowy wniosek. Nie stanowią one bowiem żadnego dowodu, nie wynika z nich również, kto dokonał zakupu wymienionych w nich towarów. Nadto rzeczą powszechną jest, że w dużych marketach, w okolicach kas, czy na stacjach benzynowych można znaleźć paragony pozostawione przez innych kupujących. Zatem takim środkiem dowodowym powódka nie mogła wykazać, że ponosi koszty związane z utrzymaniem córki. Sąd pominął także przedłożoną przez powódkę fakturę sporządzoną w języku hiszpańskim bez urzędowego jej tłumaczenia na język polski. Językiem urzędowym postępowania cywilnego toczącego się przed sądem krajowym jest bowiem język polski, zatem wszystkie dowody sąd orzekający musi przeprowadzić w tym języku. W interesie strony jest złożenie dokumentów w takiej formie, która umożliwia wykorzystanie go jako materiału dowodowego. Za zawyżone lub też nieuprawdopodobnione Sąd pierwszej instancji uznał wydatki, jakie ponosi powódka na zakup wyżywienia dla małoletniej, a które nie powinny przekroczyć kwoty 500 zł. Kwota ta jest wystarczająca dla zapewnienia córce zdrowej i zbilansowanej diety. Pozostałe miesięczne wydatki związane z utrzymaniem małoletniej córki stron nie zostały zawyżone, są racjonalne i adekwatne do jej potrzeb, z wyjątkiem wydatków z tytułu udziału małoletniej w kosztach utrzymania mieszkania. Nawet w sytuacji, gdyby powódka nie zamieszkiwała z córką, to i tak musiałaby ona samodzielnie ponosić wydatki na zaspokojenie swoich własnych potrzeb mieszkaniowych, w tym rat z tytułu zaciągniętych kredytów (które zresztą zgodnie z ustaleniami stron spłaca wyłącznie pozwany). Właściwym jest uwzględnienie jedynie części opłat za media, a zatem wydatki mieszkaniowe przypadające na rzecz córki stron nie powinny przekroczyć kwoty po 150 zł miesięcznie. Wydatki zaś z tytułu rat kredytowych nie powinny w ogóle obciążać małoletniej. Biorąc pod uwagę zasady doświadczenia życiowego oraz wiek, w którym małoletnia córka stron obecnie się znajduje, Sąd pierwszej instancji uznał, że usprawiedliwione koszty związane z utrzymaniem małoletniej nie powinny przekroczyć kwoty 1.300-1.400 zł miesięcznie. Usprawiedliwione potrzeby małoletniej córki stron obejmują przede wszystkim wydatki na wyżywienie – 500 zł, odzież, obuwie oraz środki higieny, czystości i kosmetyki – około 200 zł, wydatki szkolne (wyprawka, artykuły i pomoce szkolne, opłaty szkolne) – około 160 zł, fryzjer – 50 zł, kieszonkowe – 50 zł, dojazdy do szkoły komunikacją miejską – 31 zł, telefon komórkowy – 30 zł, wydatki związane z rozrywką i wypoczynkiem – około 150 zł, a także udział małoletniej w kosztach utrzymania mieszkania – 150 zł. Oboje małżonkowie pracują i uzyskują stałe dochody. Jak wynika z twierdzeń powódki, popartych przedłożonym rocznym rozliczeniem dochodów stron za 2015 rok, pomimo iż dochody pozwanego są blisko trzykrotnie wyższe od dochodów przez nią osiągniętych, pozwany partycypuje w kosztach utrzymania córki stron jedynie w ograniczonym zakresie (kwotą 600 zł miesięcznie, pomimo iż zgodnie z ustaleniami małżonków udział pozwanego w tych kosztach miał wynosić 1.000 zł). Trzeba jednak zauważyć, co powódka wskazała w pozwie, iż strony ustaliły wspólnie, iż wszelkie koszty związane z utrzymaniem córki ponosi powódka, a pozwany uiszcza raty kredytowe za oba mieszkania stron. Mając na uwadze powyższe okoliczności i rozważania Sąd Okręgowy zabezpieczył powództwo na czas toczącego się procesu i zobowiązał pozwanego do łożenia na rzecz małoletniej córki kwoty po 800 zł miesięcznie, poczynając od dnia 3 października 2016 roku (tj. od daty faktycznego uprawdopodobnienia roszczenia – przedłożenia zaświadczenia o zarobkach powódki za okres ostatnich 6 miesięcy oraz rocznego rozliczenia podatkowego stron za 2015 rok). Powyższa kwota – na tym etapie postępowania – pozwoli na zabezpieczenie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej na czas trwania postępowania. Możliwość uznania za zasadne dalej idącego żądania powódki wymaga przeprowadzenia

szczegółowego postępowania dowodowego. Z tych też powodów, ponad zasądzoną kwotę 800 zł, wniosek powódki został oddalony. Kwota ta stanowi nieco ponad połowę wszystkich kosztów związanych z utrzymaniem małoletniej, które Sąd pierwszej instancji przyjął jako realne. Pozostałe usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniej jest w stanie ponosić jej matka.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł pozwany, zaskarżając je w zakresie punktu I i zarzucając mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że pozwany nie przyczynia się do utrzymania małoletniej kwotą 1.000 zł;
2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieustaleniu rzeczywistych zarobków powódki;
3. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieustaleniu, iż małoletnia przebywa u pozwanego ok. 15 dni w miesiącu, kiedy to wyłącznie pozwany zaspokaja jej usprawiedliwione potrzeby;
4. w wyniku błędnych ustaleń faktycznych naruszenie art. 135 § 1 k.r.o. poprzez określenie niewłaściwych proporcji dotyczących partycypacji stron w kosztach utrzymania małoletniej.

Na podstawie powyższych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu pozwany podniósł, że od lipca 2016 roku powódka przejęła zobowiązania kredytowe związane z mieszkaniem, które zajmuje, a pozwany miał partycypować w kosztach utrzymania małoletniej na poziomie 1.000 zł. Przelewał na konto powódki ok. 600 zł miesięcznie, a w pozostałym zakresie sam ponosił koszty utrzymania córki. W ocenie pozwanego niezasadne jest orzeczenie w przedmiocie zabezpieczenia alimentów, skoro dobrowolnie przekazuje on pieniądze do rąk powódki i częściowo pokrywa potrzeby córki. Podane przez powódkę koszty utrzymania dziecka są zawyżone. Skoro władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, a pozwany dobrowolnie przekazuje określone kwoty powódce, wydane postanowienie doprowadzi jedynie do tego, że pozwany będzie ponosił wyższe niż dotychczas koszty utrzymania córki.

W odpowiedzi na zażalenie powódka wniosła o jego oddalenie oraz o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego według norm prawem przepisanych. Podniosła, że regularne spotkania pozwanego z córką nie oznaczają, iż sprawuje on nad nią pieczę przez połowę miesiąca, a sam pozwany w piśmie z 20 października 2016 r. wskazywał, że spędza z małoletnią ok. ¼ czasu. Obecnie powódka płaci raty kredytowe za mieszkanie w K. (ok. 900 zł miesięcznie), zatem jej sytuacja zmieniła się na niekorzyść w stosunku do daty złożenia wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

Zgodnie z art. 27 k.r.o. oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym. Obowiązek ten ma niewątpliwie charakter alimentacyjny (por. uchwała pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r. w sprawie wytycznych w zakresie wykładni prawa i praktyki sądowej w sprawach o alimenty, M.P. z dnia 26 lutego 1988 r., OSNCP 1988, nr 4, poz. 42, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 39/11), wobec czego zastosowanie przy jego ustalaniu znajdują przepisy art. 133 §1 i 135 §1 k.r.o.

Zgodnie z art. 753 § 1 zd. 2 k.p.c. w postępowaniu zabezpieczającym Sąd bada jedynie uprawdopodobnienie przesłanek warunkujących zasadność i zakres roszczenia, zarówno co do usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych,

jak i zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Uprawniony nie ma natomiast obowiązku uprawdopodobnienia interesu prawnego w zabezpieczeniu roszczenia alimentacyjnego (art. 753 § 1 k.p.c.).

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w sprawie zachodziły przesłanki udzielenia zabezpieczenia roszczenia. Co prawda pozwany twierdzi, że małoletnia spędza połowę miesiąca pod jego pieczę, jednak twierdzenie to nie znajduje potwierdzenia w zebranych dotychczas materiale. Wręcz przeciwnie, ze sprawozdania z wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez kuratora społecznego wynika, że dziecko mieszka z powódką i to z nią ma zostać po orzeczeniu rozwodu, na co pozwany przystaje (k. 133). Pozwany regularnie spędza czas z córką, jednak stałą pieczę nad nią sprawuje powódka, choćby z tej przyczyny, że to przy niej córka mieszka na stałe. Pozwany przyznał w zażaleniu, że mimo porozumienia z powódką, że będzie płacił na rzecz małoletniej 1.000 zł miesięcznie, przelewał na konto powódki jedynie po ok. 600 zł, a pozostałe 400 zł wydawał podczas spotkań z małoletnią. Zabezpieczenie roszczenia było więc uzasadnione.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego kwota, jaką pozwany został obciążony na mocy zaskarżonego postanowienia, uwzględnia racjonalne potrzeby małoletniej i nie jest wygórowana. W pełni uwzględnia ona również możliwości zarobkowe jej rodziców oraz czynione przez nich osobiście starania związane z bieżącą opieką nad nią. Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że koszty utrzymania małoletniej sięgają 1.300-1.400 zł miesięcznie. Żadna z wliczonych do tej sumy kwot nie została zawyżona w świetle zasad doświadczenia życiowego. Składają się na nią wyłącznie wydatki niezbędne dla dziecka w wieku małoletniej N., takie jak wyżywienie, odzież i obuwie, środki czystości i higieny, wydatki szkolne, przejazdy komunikacją miejską oraz wydatki związane z rozrywką, wypoczynkiem, koszty fryzjera i udział w opłatach eksploatacyjnych za zajmowane mieszkanie. Zarówno charakter tych wydatków, jak i ich wysokość, nie przekraczają przeciętnej miary w kontekście poziomu życia rodziny, w tym zarobków rodziców. Wskazywane przez strony okoliczności związane ze spłatą kredytu należą do rozliczeń między małżonkami związanych z ich wspólnym majątkiem, zatem nie mogą być uwzględniane w kontekście przyczyniania się do zaspokajania potrzeb małoletniej.

Oceniając możliwości zarobkowe stron, Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że pozwany osiąga znacznie wyższe dochody niż powódka. Podnoszone w zażaleniu twierdzenia, że faktyczne dochody powódki zostały zaniżone, nie zostały w żaden sposób uprawdopodobnione, natomiast ich wysokość przyjęta na potrzeby zaskarżonego postanowienia została uznana przez Sąd Okręgowy za uprawdopodobnioną na podstawie dokumentów zeznań podatkowych. Co prawda ze sprawozdania z wywiadu środowiskowego wynika, że powódka zarabia 2.996 zł netto, zatem prawie dwukrotnie więcej, niż ustalił to Sąd w zaskarżonym postanowieniu, jednak wciąż jest to dochód znacząco niższy niż osiąganym przez pozwanego. Strony mają podobne wykształcenie, jednak pozwany zajmuje wyższe stanowisko, dlatego jego możliwości zarobkowe na chwile obecną należy ocenić jako wyższe niż powódki. Ponieważ córka mieszka z powódką, to ona sprawuje nad nią bezpośrednią pieczę. Niewątpliwie dziecko w wieku 15 lat nie wymaga ciągłej opieki, jednak wciąż potrzebuje starań wychowawczych i stałej obecności ze strony rodzica. Istotna jest w tym kontekście faktyczna opieka nad małoletnią, a nie samo przysługiwanie władzy rodzicielskiej obojgu rodzicom, na co powołuje się pozwany w zażaleniu. Skoro zatem pozwany ma większe niż powódka możliwości zarobkowe, a ponadto nie sprawuje bezpośredniej pieczy nad córką, obciążenie go 57 % kosztów utrzymania dziecka nie stoi w sprzeczności z art. 135 § 2 k.r.o.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny uznał zażalenie za bezzasadne i oddalił je na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA Regina Kurek SSA Wojciech Kościołek SSA Józef Wąsik